

1 чужому наукаїго,с,

Ового не чурайго...с,

Р. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСотуз: 435-8740
Тел. з Нью Йорку:
BARELY 7-4125
УНСотуз: BARELY 7-5337

РІК LXXII. Ч. 179. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ВІВТОРОК, 28-го ВЕРЕСНЯ 1965 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 28, 1965 No. 179. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 27 вересня 1965

В АМЕРИЦІ

КОНГРЕС ЦЬОГО ТИЖНЯ ВІРШУЄ ДВА ВАЖЛИВІ ЗАКОНОПРОЕКТИ, стараючися про те, щоб закінчити працю. Палата Репрезентантів починає дебати над законопроектом про самоуправу Дистрикту Колумбія, а Сенат ще цього тижня має розглядати справу скасування 14 Б пункту про так зване "право на працю", яке ще існує в 19-ох стейтах на півдні ЗДА. Ухвалення цих проєктів було б великою перемогою уряду президента Джансона, але не можна наперед передбачати, чи уряд зможе тішитися перемогою, бо ухвалення самоуправи в Палаті не є дуже певне, а Сенат має вести обструкцію проти скасування закону про право на працю, бо південні сенатори є проти цього. Право на працю відноситься до цього, щоб робітники не були обов'язково належати до професійних спілок, коли починають працю.

Д-Р ВІЛІЯМ Г. СТУАРТ НАПМЕНОВАНИЙ НА ГОЛОВНОГО ЛІКАРЯ ЗДА і очолюватиме Уряд Публічного Здоров'я цієї країни. Президент Джансон, повідомляючи про цю номінацію, назвав Стюарта, який має 44 роки, "молодим, успішним і енергійним лікарем", який вже виявив свої здібності. Д-р Стюарт займає становище д-ра Лютера Л. Террі, який залишає становище головного лікаря ЗДА, щоб стати віце-президентом Пенсильванського університету.

АМЕРИКАНСЬКА АРМІЯ ПРОДУКУЄ МАШИНУ ДО ХОДЖЕННЯ, яка має ноги три метри завдовжки, і яка може перевозити вантаж через недоступні для людини місця. Ця машина може везти тягар 500 фунтів. Вона має бути готова впродовж 14-ох місяців. Природні рухи ніг цієї машини в колінах і клубках будуть заступлені механічною і гідравлічною силою. Порухувати цю машину буде турбінний мотор. Машина ходитиме зі швидкістю 6-ох миль на годину.

НЕВДАЛИНИ АТЕНТАТ БУВ НА КОЛИШНЬОГО ПРЕЗИДЕНТА САНТО ДОМІНГО ХУАНА БОША, коли він тріохвилинно 25-го вересня вернувся з дворичного візиту в Порто Ріко. Невідомий злочинець віддав кілька пострілів до Боша, який їхав авто. Вернувшись до столиці, Бош відмовився промови на зборах Домініканської Револьюційної Партії, яка домагалася його повороту і яка вважала його за законного президента. Бош кандидуватиме на президента Санто Домінго.

КУБІНСЬКІ ЕМІГРАНТИ В ЗДА ЧЕКАЮТЬ НА УПАДОК КАСТРА БЕЗ ІНВАЗІЇ З-ЗА КОРДОНУ. Донедавна кубинські емігранти планували інвазію на Кубу, тепер вони є переконані в тому, що кубинська армія й кубинський нарід виступлять проти кубинського диктатора та його скинуть. Американські урядові кола не поділяють цієї думки, вважаючи, що американська розвідка завжди не мала добрих відомостей про Кубу, тому вона й тепер не знає, що там діється.

В ПОНЕДІЛОК 27-го ВЕРЕСНЯ ПОЧАВСЯ НОВИЙ, ОСТАННІЙ, СЕЗОН В БУДІВНІКУ МЕТРОПОЛІТАНОЇ ОПЕРИ в Нью Йорку, яка від найближчого року гратиме в новому приміщенні в Лінкольні Центрі. Метрополітен оперу відкрили 1883-го року виставою славної опери Гуно "Фауст". Дирекція вирішила, щоб цей останній сезон в старому будинку відкрити тією самою оперою. Новий оперний будинок в Лінкольні Центрі відкриють 15 вересня 1966-го року виставою американської опери Семюела Барбера "Антоній і Клеопатра". Головною роллю гратиме американка Леонтина Прайс і диригентом буде американець Томас Шпілпер.

У СВІТІ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ДІН РАСК ПРИБІВ ДО НЬО ЙОРКУ, до Об'єднаних Націй, щоб перевести розмови з різними закордонними міністрами. Головною увагою звертають на його заповіджену конференцію з совєтським міністром закордонних справ: Раск має перевірити, чи є між ЗДА і СССР такі якісь спільні точки погляду на деякі міжнародні справи, які вможливили б практично "співіснування". Крім цього Раск запросить на обід французького міністра закордонних справ Моріса де Мурвіля, буде мати розмову з президентом Генеральної Асамблеї Аміноме Фанфані та представниками Індії й Пакистану.

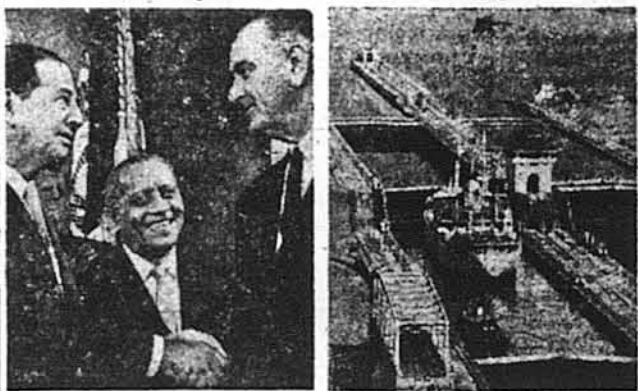
КОМУНО-КИТАЙСЬКИЙ УРЯД ЗАПРОСИВ у Гонг Конгу 150 мистецьких і закордонних журналістів, за винятком американців, на пресову конференцію до Пейпінгу та на 10-денний обід по Китаю. На тій пресовій конференції виступив генерал Ліу Тсунг-сі, який недавно звільнив націонал-китайський табір та вернувся з ЗДА до Пейпінгу. 61 журналіст — китайські, англійські, німецькі, французькі й японські прийняли те запрошення і виїхали до Пейпінгу.

АНДРЕЙ ГРОМІКО, СОВЄТСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ, ВИГОЛОСИВ в минулу п'ятницю в Генеральній Асамблеї ООН промову, вимагаючи від ЗДА, щоб вони "негайно і без ніяких передумов" відкаляли свої війська з В'єтнаму та припинили бомбардування Північного В'єтнаму. Громіко повторив давні оскарження ЗДА в "агресії". Амбасадор ЗДА Голдберг сказав опісля перед журналістами заяву, що Громіко повторив тільки старі пропагандистські фрази, не подавши знову ніякої конструктивної роз'яснювальної проблеми, та що він, Голдберг, сумнівається, чи сам Громіко вірить в те, що промовляв. Замаскованими словами Громіко нагавував Пейпінг, як "тих третій", що хочуть використати "для своїх цілей" спір між Індією і Пакистаном.

У ГРЕЦІ ЗАКІНЧИЛАСЯ формально 72-денна криза уряду. Новозаступлений королем прем'єр Стефанос Стефанопулос дістав в минулу суботу вотум довіри в парламенті 152 голосами проти 148. Парламент перервано до половини жовтня. Кол. прем'єр Георг Папандреу запевнив "боротьбу всіма засобами" проти нового уряду. Його підтримують комуністи.

БРИТАНІЯ ПРИПІНИЛА ВАЖЛИВІСТЬ конституції в Адені в своєму протектораті з автономним правлінням на арабському півострові, та передала всю владу своєму високому комісару Річардові Тірнболу для енергійної боротьби проти тероризму з боку арабських націоналістів. Бритійський Коммонвелт послаблений війною між Індією і Пакистаном, двома членами Коммонвелту. Колишній високий комісар Індії в Лондоні, пані Віялакшмі Пандіт, домагається виступлення Індії з Коммонвелту, закликаючи Британію сприяння Пакистанові. Бритійський уряд виявив свою безсилість у ладанні спорів між членами Коммонвелту.

Президент Джансон повідомив про новий договір між Панамою і ЗДА

Проголосивши рішення про новий договір між ЗДА і Панамою, президент Л. Б. Джансон стиснув руку панамському амбасадорові Рікардо Аріасові. На право: частини Панамського Каналу, який перейде тепер під суверенітет Панами.

Вашингтон. — 24-го вересня президент Джансон повідомив про те, що між Панамою і США укладено новий договір, який касує договір із 1903-го року та дає Панами повну суверенітет над Зонаю Панамського Каналу. Президент натякнув на те, що, можливо, і другий океанічний канал піде через панамську територію, бо та територія є найвужча. Переговори ведуться в цій справі ще й з Нікарагуою, Коста Ріка й Колумбією. Про новий договір в справі Панамського Каналу одночасно повідомляв і панамський президент Марко Л. Роблес в Панамі. Президент Джансон не подав подробиць нового договору, які ще не є готові. Договір заснований на справедливості й чесності та бере до уваги потреби робітництва з Зони Каналу. Конгресмен Карл Алберт, провідник демократів в Палаті Репрезентантів, назвав цей договір твором доброї волі і приязні. Але голова Палати Підкомісії в справі Панамського Каналу, конгресмен-демократ із Монтани Ліонер К. Солліван, гадав, що цей договір є "смішним непотрібний і трагічний, бо він служить користи теперішнього уряду в Панамі, та тим упривілейованим родинам, які мають прибутки з Каналу". Досі Каналом управляла Компанія Панамського Каналу, яка була при Департаменті Оборони, згідно з новим договором Канал буде мати свою власну управу.

ОРГАНІЗАЦІЙНА КОМІСІЯ ПАНК ДЛЯ СКЛИКАННЯ СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ ВІДБУЛА ПЛЕНАРНІ НАРАДИ

Нью Йорк. — Минулої п'ятниці, 24-го вересня — по полудні, тут у приміщеннях Українського Конгресового Комітету відбулися пленарні наради Організаційної Комісії Панк — Американської Української Конференції для скликання Світового Конгресу Вільних Українців. Як відомо, у цій справі та для цієї мети працюють дві комісії: Організаційна із членів УКОМітету в Нью Йорку та Програмова із членів Комітету Українців Канади в Вінніпегу. В нарадах взяли участь: Ігнат Білінський, Антін Драган, Володимир Душник, д-р Володимир Гала, Олена Лотоцька, Йосип Лісогой, д-р Володимир Михайлів, Василь Мудрий та д-р Матвій Стахів, який проводив наради. На порядку денного були тільки одна справа: узгодження двох проєктів "Звернення Шостої Сесії ПАНК в справі скликання Світового Конгресу Вільних Українців". Справа, яку реферував п. В. Мудрий, в тому, що Організаційна Комісія вже давно приготувала це звернення та вислала його текст усім передбаченим учасникам Конгресу й від усіх одержала апробацію його звернення. Програмова Комісія в Вінніпегу тепер переслала свій проєкт також Звернення. Перевіряючи обидва тексти, Організаційна Комісія ствердила, що між ними існують тільки деякі різниці у формі і стилі, але вони цілком покриваються своїм змістом і засадами. Тому, для прискіпшення справи остаточного скликання Світового Конгресу Вільних Українців, Організаційна Комісія погодилася прийняти проєкт Програмової Комісії з тим, що він перед його публікацією ще буде стилістично узгоджений обидвома Комісіями. Рівночасно Організаційна Комісія висловила надію, що Програмова Комісія в Вінніпегу докладе тепер усіх зусиль, щоб припинити скликання Світового Конгресу Вільних Українців. Під час дебату звернення увагу, що на тему акції в справі скликання Світового Конгресу в українській пресі появляються вістіки і міркування, які не завжди згодні з дійсним станом справи.

УСК переміг 5:0 „Джуліану” і веде в показнику Ліги

Футболісти УСК-у Нью Йорк здобули минулої неділі, 26-го вересня високу перемогу 5:0 над італійською дружиною „Джуліану” у мистецьких змаганнях „Великої Десятки” Німецько-Американського Футбольного Союзу. Після цієї перемоги УСК веде в показнику „Великої Десятки” з рахунком 4:0 точок і відношенням воріт 8:1. Ворота у минулої неділі переможно стріляли: Сметгірт 3 і В. Шмотолоха 2, другі з яких впали до воріт противника, коли м'яч з його стрілу відбився від оборонця „Джуліані”. „Чорноморська Січ” також здобула перемогу у своїх перших мистецьких змаганнях Американського Футбольного Ліги з „Польськими Соколами”, які відбулися минулої неділі на грищі Ай-

Ватиканський Собор схвалив декрет проти атеїзму

Рим. — В минулий четвер 23 вересня ц. р. переведено тайне голосування над проєктом декрету у справі відношення Католицької Церкви до атеїзму. Проєкт прийнято у принципі 2111-голосами проти 44, але зараз на другий день у п'ятницю, коли розпочалися дебати над декретом „Церква у новітньому часі” чотири промови з-посеред 12-ох які заборили голос, домагалися уточнення декрету проти атеїзму. Єпископ Герман Фольк з Майнцу (Могунції), єпископ Леон Елькінгер з Штраубурга, кардинал Франко Сепер з Загребу і єпископ Джузеппе Марфіні з Італії одностайно виступили проти обмеження декрету до самого тільки засудження атеїзму, як заперечування тієї надприродної сили, що створила світ і керує ним та долею людей. Вони твердили, що треба позитивно назвати причини, задля яких засуджується атеїзм і чому саме атеїзм є шкідливий та чому Католицька Церква обов'язана стояти на сторожі віри в Бога. Дебати, які розпочалися над становищем Церкви в новітньому світі, стосуються деяких центральних проблем сучасного світу, як, наприклад, важливість атомової енергії, прав держав і народів до самооборони у випадку нападу на них, контролю народни з уваги на шораз гострішу загрозу перенаселення світу з усіма поганими наслідками такого стану і т. п.

Індія і Пакистан закидають одне одному порушення перемир'я

Нью Делі. — Після чотирьох днів неспокійного воєнного перемир'я вибухли між Індією та Пакистаном знову спорадичні бої. Пакистанське радіо признало, що впродовж цілої ночі йшли бої з індійськими військами в околиці міста Фазіляка на півдні від Лхора та що 90-ох індійців вбито і 73-ох захоплено в полон. Індіяці будуть вступили в той район з танками і гарматами. З індійського боку твердять, що — навпаки — це пакистанці силою коло 1.000 воїнів ввійшли на індійську територію біля Фазіляка. Індія погоджує, що коли ті війська не будуть відкалені, то їх „викинуть силою”. Водночас індійський прем'єр Лял Багатур Шастрі звернувся з закликом до великих держав, щоб вони не накидали Індії політичної роз'ясню в справі Кашміру, яка порушила „право індійської суверенної держави”, бо на це Індія ніколи не погодиться: коментарі пояснюють, що індійські керівні кола рахують, що ЗДА і Британія сприяють пакистанській вимозі щодо переведення в Кашмірі плебісцит під міжнародною контролею. Індія закидає також пакистанців, що ті безперечно перепачкують до Кашміру свої „саботажистів”, а Пакистан твердить, що перемир'я не стосується „визвольної війни”, яку в Кашмірі ведуть автохтонні „борці за волю”. Зате ситуація знову поправилася на індійсько-кашмірському фронті. Індійські власті оприлюднили вістку, що китайські комуністичні відділки всі свої війська із прикордонної смуги між Тибетом, що стоїть під китайським правлінням, та Сіккімом, який є індійським протекторатом. Щоб заманіфестувати індійську добру волю у відношенню до Комуністичного Китаю — величезний похід, в якому було кругло 100.000 індійців, загнав на терен комуністичної амбасад у Нью Делі 800 помальованих у різні кольори овець: китайські комуністи твердили, що індійці вкрали недавно з прикордонної смуги 800 овець, що їх повинні звернути. На пакистансько-індійську прикордонну смугу прибувають вже новопризначені обсерватори з Об'єднаних Націй. На їх командування генеральний секретар У Тант призначив канадського генерала Б. Ф. Мекдоналда, який вже відлітає з Кіпру до Індії. Він матиме 70 осіб до свого розпорядження.

Публікації УККА були предметом розгляду його Публікаційної Комісії

Нью Йорк. — Публікаційна Комісія Українського Конгресового Комітету, в склад якій входять: Йосип Лісогой, Ігнат Білінський, д-р Ярослав Падок, д-р Матвій Стахів, Антін Драган, Володимир Душник, Степан Жекецький, Ярослав Гайвас та Лев Футала, відбула тут минулої п'ятниці, 24-го вересня ввечері, свої наради, обмірковуючи стан англо-української публікації УККА: „Українського Бюлетеню” й „Українського Бюлетеню” та можливість їх подальшого розвитку й потреби деяких реформ. Комісія окрема розглядала рекомєндації Фінансової Комісії УККА щодо перевірки „виплатності” „Українського Бюлетеню” в цьому відношенні, які коштів видавання цієї публікації справді приносять бажану користь українській справі. Усі учасники наради були одностайні в тому, що українська англо-українська публікація є необхідною й корисною та що її можна тільки розбудувати і розвивати, погоджуючись рівночасно і з тим, що не має обмежень для поліпшень та дальшого розвитку, зокрема коли мова про поширення цих публікацій. Були думки, чи не було б практичніше скласти обидві публікації УККА, „Український Квартальник” і „Український Бюлетень” в одну публікацію, відповідно поширюючи своєю тематикою. В результаті наради Комісія доручила трьом своїм членам: ред. В. Душникові, д-рові М. Стахові та ред. А. Драганові приготувати на чергові наради детальний звіт про стан „Українського Бюлетеню” та потреби і можливість будьяких змін в його редагуванні чи публікації.

На Союзівці відбулися тенісові змагання у подвійній грі

В суботу, в неділю, 25-го і 26-го вересня відбулися на Союзівці тенісові змагання у подвійних грах чоловіків та у мішаних парах. В конкурентів чоловіків взяло участь 10 пар, переможцями з яких вийшли Зенон Маркевич і Євген Коляківський. Вони перемогли у фіналі пару Іван Дубак і Роман Ракочий з рахунком 8:6, 3:6 і 7:5. В конкурентів мішаних пар здобули перше місце Андрія Кейбіда і Іван Дубак, які виграли у фіналі з парою Стефанія Гук і Юрій Ломога з рахунком 6:2 і 6:1. В змаганнях за першість мішаних пар грало 7 пар. Фінальний турнір, якого організатором був Карпатський Лещетарський Клуб з Нью Йорку, а провідником інж. Богдан Рак, пройшов з повним успіхом. Загальний рівень гри був досить вирівняний, доказом чого було вісім трisetових зустрічей на всіх п'ятнадцять. Першину одержали нагороду Союзівки.

„УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ” НА СВІТОВІЙ ВИСТАВЦІ В НЬО ЙОРКУ ПЕРЕВИЩИВ УСІ ІНШІ НАЦІОНАЛЬНІ ДНІ

Нью Йорк. — „Український День”, що відбувся тут на Світовій Виставці в неділю, 26-го вересня о год. 3-ій по полудні в павільйоні Зінгер Бовл своєю програмою та кількістю учасників перевищив усі інші подібні національні дні — ствердив Гордон Грегем, директор програм національних груп на цій Виставці. Твердження було самозрозуміле, як порівнявати програми таких поодиноких Днів та як зважити, що український програми пригладася приблизно 5.000 осіб, заповнивши величезний амфітеатральний павільйон. До цього могла причинитися й чудова погода. Між прийнятими було багато громадян не тільки з Нью Йорку та метрополії, але й з віддалених околиць, що приїхали на цей День найменшими автобусами. У мистецькій програмі Дня виступали Об'єднані українські танцювальні групи Нью Йорку під проводом пані Ні-

Вийшла книжка спогадів Олексі Грищенка про його зустрічі і розмови з французькими мистцями

Нью Йорк, Н.І. — „Мої зустрічі і розмови з французькими мистцями” — під такою назвою появилася нова книжка нашого майстра пензля Олексі Грищенка, якого з огляду на його високий вік, називають українським мистецьким патріархом. Ця, гарно оформлена книжка з колірним портретом мистця на обкладинці, містить 25 розділів, присвячених поодиноким мистцям, мистецьким критикам, „маршалами”, славетним галеріям Парижу, починаючи від 22 років нашого сторіччя. Велика частина цих статей була друкована в підвалах „Свободи” і вони нашому громадянству частинно відомі, але в книжці є й інші статті, як теж 27 репродукцій, які ілюструють ті статті. Між ілюстраціями рідкісні фотознімки, отримані від родичів мистців і французьких музеїв. У своєму вступі до цієї книжки О. Грищенко пише м. і., що „книжку свою хотів би присвятити передусім молодим українським мистцям, які щойно виходять на

такий примамливий, але такий тяжкий шлях мистецької творчості” і на закінчення додає, що „для мистця залишається найбільше задоволення в тому, що свій образ світу зумів він передати і накінути іншим людським істотам, які переживають наново те, що перед тим відчув і пережив сам мистець”. Книжка появилася заходами Фондації Олексі Грищенка в Нью Йорку.

ДОПОВІДЬ ПРО УКРАЇНСЬКІ СЕЛА В ЮГОСЛАВІЇ

Мюнхен. — Заходом Наукового Т-ва ім Шевченка в Європі, відбулися в Мюнхені доповідь д-ра Богдана Микитюка на тему: „З етнографічної праці в терені”. Доповідь була ілюстрована етнографічним матеріалом, награним на магнетофонну ленту по українських селах Югославії. Доповідь викликала живе зацікавлення, тим більше, що з цих теренів нашого поселення етнографічний матеріал дуже мало.

Товариський з'їзд кол. учнів Чортківської гімназії відбувся на Союзівці

Союзівка, Кергонквон, Н.І. — В диях 25 і 26 вересня ц. р. на цій оселі УНСоюзу в Кетскільських горах за дуже гарної погоди проходив Товариський з'їзд колишніх учнів Чортківської гімназії Рідної Школи — усіх рідників, почавши від її заснування в 1911 році. У з'їзді взяло участь коло 100 осіб — учнів й абсолютів цієї гімназії, як також їх родичи та гостей. Першою сесією з'їзду в суботу 25-го вересня проводив мгр Леонтий Крушельницький і до її почесної президії входили проф. Михайло Соневицький, проф. Марія Боднар-Ржепечка, Впр. о. М. Дирда, ЧСВВ, Впр. о. Декан А. Борса та п-і Маньовська. Відкрила цю сесію в імені Організаційного Комітету п-і Ольга Соневицька і надіслани привітання відгав мгр Л. Крушельницький. В дальшому доповідь про податки українських гімназій в Чорткові і Копичинцях виголосив проф. Мик. Соневицький і з спогадами про гімназійні часи виступили мистець Яків Гніздовський і д-р Степан Ворон. Під час другої сесії, що нею проводив д-р Ст. Ворон, обговорено справу видання історії Чортківської гімназії, на що присутні учасники з'їзду склали понад \$500 і задекларували дальші пожертви. Увечері в реставраційній за-

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07308

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки скорочувати надіслані матеріали. Невідповідні матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі не виразив застеріг, долучивши за адресовану конверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: На рік \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. В Джерсі Сіті і закордоном: На рік \$14.00; на пів року \$7.50; на три місяці \$4.00. Для членів УНСОУ, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Свобода".

Адреса: "СВОВОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07308

Тактика і принципи

Новий американський амбасадор в Об'єднаних Націях, Артур Голдберг, у своїй першій великій промові в Генеральній Асамблеї звернув увагу на імперіалізм комуністичного Китаю, який, «силою і насильством хоче змінити існуючий у світі лад». Цей основний принцип комуністичної закордонної політики впливає себе у В'єтнамі, який мав стати пробним каменем, чи вдасться Пейпінгові методам сили й насильства заволодіти всією Південною Азією. Голдберг слушно стверджує, що коли б таке сталося, то це, «привело б до найбільш катастрофічних наслідків для цілого світу», бо — можна здогадуватися — спровокувало б нову, цим разом атомову, світову війну. І тому Голдберг виправдував американську політику у В'єтнамі, як тільки відповідь на комуністичний виклик. Голдберг поручав, як найкращі засоби запевнити мир у В'єтнамі, в цілій Азії і в світі, — переконати комуністичний Китай і Північний В'єтнам, щоб вони «залишили своїх сусідів у спокої», і застосувати у практиці світлу заставу — права народів на самовизначення.

Промова Артура Голдберга вартісна передусім тим, що вона породжує багато думок і рефлексій. Колишні муралісти, які може рушити на підбір білої раси. Але вже сьогодні видно, що справа ані в расі, ані в числі. Війни ніколи не можна було вести голоруч, і вже на прикладах перших походів проти маленької Греції, мандриків народів, монгольської, арабської і турецької потуг можна бачити, що великі маси завойовників, хоч і мали вже власну стратегію й тактику, розбивалися, як морські хвилі на скелях, на зорганізованому спротиві куди-куди менших, але цивілізованіших вихідців. Це річ шонайменше дискусійна, чи світ прямує до поділу людства на расові націоналізми, чи, навпаки, — до нівеляції расових розбіжностей. В усякому разі політика Пейпінгу спирається не на солідаризм жовтої маси і взагалі кольорових мас, а на догми про вищість комуністичної системи та про konieczність насаджувати її у світі силою і насильством. І тому правильно Голдберг говорив про «комуністичну агресію», бо коренем лиха є комуністичний месіянзм, заперечений до вола імперіалізму Пейпінгу і Москви.

ЗДА вважають, що тепер, коли Москва і Пейпінг розсварились, було б найбільшою помилкою сприяти їх замиренню. І тому, б'ючи по Пейпінгу, рівночасно маніфестують «співіснування» з Москвою.

На дальшу мету така політика не втримається. Коли Голдберг слушно підкреслює право всіх народів на волю, базовану на самовизначенні, не можна тієї засади стосувати до В'єтнаму, Тибету та Кашміру і промовчати Україну, Вілорус, кавказькі народи й усі інші сили та насильством поневолені країни, як також — мовчанкою погоджуватися з відмовлянням права на самовизначення всім сателітним країнам, ну і поділений Німеччині. Ані в жодній людині, ані в жодній народі, ані тим паче в міжнародних відносинах від мірки етики не можуть довго збертисся. І світ не може бути наполовину вільним і наполовину поневоленням — стверджує уже Лінкольн.

«Серцева атака» Румянцев

Головний редактор офіційного органу ЦК КПСС — московський «Правді» Алексій Румянцев привернув своїми виступами в справі літератури і мистецтва увагу інтелектуальних кіл Заходу, а для інтелектуалів у СРСР комуністичний Союз став ніби речником ліберальнішого ставлення до питань свободи творчості, придрушаної партійним режимом у ділянках літератури і мистецтва. В першому своєму виступі — статті, надрукованій у «Правді» в лютому цього року, Румянцев відважився проголосити, що комуністичне мистецтво не виключає наявності різних шкіл і напрямків, як також існування конкуруючих між собою різних стилів і жанрів. У другій своїй статті, що появилася на сторінках «Правди» за його ж підписом 9 вересня ц. р., Румянцев стверджує, що партія обстоює «свободу літератур і мистецтв у виборі тем і сюжетів, як також стилів і способу виконання».

Обидва виступи Румянцева, особливо ж останній, викликали у світовій пресі, зокрема в американській, багато коментарів на тему згодного розламу в режимному ідеологічному керівництві. Висловлений Румянцевим погляд, що совєтські мистці і письменники не можуть представляти тільки позитивні сторінки сучасності, але мусять зображувати також темні, негативні сторони совєтського життя, був прийнятний як виклик, а то й напад на другий совєтський офіційний, «Ізвестія», які останнім часом започаткували широку кампанію проти «нігілізму» молодих літераторів та мистців, проти їх замишування в «тінях» і «недоліках». Дехто із західних експертів зробив навіть висновок, що виступ Румянцева є доказом основної зміни в ставленні совєтського партійного режиму до питань свободи творчості, і що за цим прийдуть нові, конкретніші «заходи».

Проте, не минуло й двох тижнів від часу появи останньої статті А. Румянцева, а вже з Москви надійшло повідомлення, що на становище головного редактора «Правди» призначено Михайла Зім'яніна, дотеперішнього заступника міністра закордонних справ СРСР. Волночас із цим прийшли вістки, що дотеперішній головний редактор «Правди» Алексій Румянцев мав «серцевий удар» і буде переведений на «спокійнішу» наукову роботу в Академію Наук СРСР.

Історія з несподіваним «ударом» дуже характеристична. Якщо розглядати недугу Румянцева в зв'язку із стосованням в останньому часі совєтським режимом новими «методами» супроти збунтованих мистців і літераторів, що їх за сміливі виступи запроторюється до бжевіленів і приборкується з допомогою відповідних інспекцій, то ця «метода» добре укладається в систему сучасної режимної «культурної політики». Усунення Румянцева з посту головного редактора «Правди» за його нібито вимоги більшої творчої свободи, доводити, що комуністичний режим не зрезигнував із випробування Сталініна і Хрущовим «настанова» у ділянках літератури та мистецтва і що в разі потреби він може відновити стосунки радикальних «заходів» супроти неслухняних або й надто свободолюбних літераторів і мистців.

ВИБОРИ В ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ

Мюнхен. — У неділю, 19 вересня відбулися в Західній Німеччині вибори до парламенту. В самій Німеччині і за її межами ці вибори викликали значне зацікавлення, хоч воєнні події в Азії, природно, притягали до себе більшу увагу в світі, ніж вибори в країнах стабілізованій Європі.

Перед виборами різні інститути для вивчення громадської думки давали свої прогнози. Зокрема вони вказували на великий приріст голосів соціал-демократичної партії у виборах до крайових сеймів в минулому році, і на ці підстави припускали, що між двома великими партіями — християнськими демократами та соціалістами — число голосів у новому парламенті вирівняється. Однак сталося інакше.

Правда, Соціал-Демократична партія дістала на виборах 19 вересня коло 12,700,000 голосів (39,2% усіх голосуючих). Супроти виборів 1961 р. число виборців соціалістичної партії збільшилося на 3 відсотки. Однак і християнські демократи здобули нові голоси: 47,5 відсотка усіх виборців голосували за цю партію. В новому парламенті християнські демократи мають тепер 245 послів, соціал-демократи — 205.

Крім цих великих партій були менші політичні групи, що виставили своїх кандидатів. Із них тільки Партія Вільних Демократів перескочила межу 5 відсотків: виборчий закон не дає представництва в парламенті тим партіям, що мають на виборах менше як 5% усіх поданих голосів. Вільні Демократи втратили 3,4% голосів порівняно з виборами 1961 року. В новому парламенті ця партія має 48 послів.

З цих чисел видно, що Західна Німеччина йде до двопартійної системи. Однак тому, що Християнські Демократи не мають абсолютної більшості в парламенті, їм доведеться творити коаліційний уряд з Партією Вільних Демократів.

Перед виборами говорилося, що в новому парламенті буде нагода створити уряд «великої коаліції» — між християнськими демократами та соціал-демократами. Але прем'єр Ергард волів мати уряд у союзі з малою партією Вільних Демократів.

Вибори в Німеччині проходили дуже спокійно, без бешкетів. Тільки у мешканців письменника Грасса (Берлін), що вів агітацію за соціал-демократичну партію, якесь невідомо люди облили нафтою і запалили двері. Але пожежу скоро погасили. Були спроби кинути на тих чи інших політичних противників обвинувачення, щоб підкопати довіру виборців. Так, наприклад, християнські демократи ширяли пропаганду проти голови соціал-демократичної партії Брандта, як «непевного патронта»: він, мовляв, від 1933 до 1945 року перебував у Норвегії, бо не міг жити під диктатурою Гітлера.

На це відповідали: чи було б краще, щоб гітлерівці замучили в концтрайновому таборі Брандта, теперішнього голову вільного Берліну?

Ергард — прем'єр Німеччини — матиме багато клопоту при творенні нового уряду. Він не може обійтися без голосів партії Вільних Демократів, що за свою участь у коаліції вимагають певних вигід для себе. Друга трудність — Християнсько-Соціальна Унія, партія Баварії, приналежна до Християнської Демократії, але по суті — незалежна в своїй політиці. Її голова Штравс мусів у 1963 році покинути міністерський пост у Бонні, і Вільні Демократи заявили, що нізащо не будуть засідати в уряді разом з Штравсом. Тепер Штравсова партія збрала 55% усіх голосів у Баварії, і її вождь міг би жадати для себе міністерського крісла в Бонні.

Між християнськими демократами немає одностайності щодо закордонної політики Німеччини. Аденauer, Штравс, Гутенберг та інші ставляться прихильно до політики де Голя, який обіцяє створити об'єднану Європу від Атлантики до Уралу. Ергард, Шрелер (міністер закордонних справ) і Вільні Демократи обстоюють тісну співпрацю Німеччини із ЗДА і Великобританією і не хочуть гегемонії французького президента в Європі.

Поділ «політичної здобичі» між партіями та окремими особами вимагає деякого часу. Однак, немає сумніву, що напрям політики Німеччини дасть прем'єр Ергард. Успіх, здобутий на виборах, надає йому більшої певності і незалежності в рішеннях справ внутрішньої і зовнішньої політики. Як творець «господарського чуда», економічного відродження Німеччини, Ергард має популярність в масах. Недарма в Баварії на плакатах Християнсько-Соціальної Унії (партія Штравса) був портрет Ергарда з словами: «Голосуємо за Християнсько-Соціальну Унію, ви вибираєте Ергарда».

Комуністи не мали навіть 500,000 голосів на виборах (вони маскувалися під назвою «Німецький Союз Миру»). Під час виборів пущено в хід анекдот: мовляв, Карл Маркс відписав у заповіті Східній Німеччині, що з під комуністичним режимом, свій «Комуністичний Маніфест», а Німецький Фелікс, який Республіці — «Капітал».

П. А.

«ДУМАТИ — КОЛЕКТИВНО»

Перший секретар комсомолу України Ю. Сльченко пише 1 вересня в «Молоді України» статтю, присвячену навчальному року. Яку пораду дає він учням? Дев'ять, каже він, має бути: Думати — колективно. Діяти оперативно. Сперечатися — доказово. Для всіх обов'язково!

А. Заплітний

БЕЗУМОВНА КАПІТУЛЯЦІЯ

На зустрічі президента Рузвельта і прем'єра Англії В. Черчилля у Касабланці в січні 1943 р. американський президент проголосив, що західні держави припинять війну з Німеччиною та її союзниками, якщо вони безумовно капітулюють.

Протягом людської історії було багато воєн, але дуже рідко вони кінчилися вимогою безумовної капітуляції. Державні мужі звичайно приймали за правило мирні переговори, в яких робили перемир'я формальні поступки, трактуючи їх як партнерів. Проводячи свої основні вимоги, вони поступалися в деяких несуттєвих справах, внаслідок чого звичайно війна закінчувалася скоріше і перехід від воєнного до мирного часу відбувався легше. Перемир'я народи приймали навіть дуже тяжкі мирні умови, якщо вони не заторкували їхньої національної гордості.

24-го вересня 1944 р. Відар Баг, шведський амбасадор у Токио повідомив свого міністра закордонних справ у Стокгольмі, що визначний і дуже впливовий японський державний муж просив його передати урядові Великої Британії заяву, що Японія готова почати з ним мирні переговори. Бритійський міністер закордонних справ зробив з телеграми шведського амбасадора парафразу, долучив до неї супровідного листа від себе з деякими завагами шведського міністра закордонних справ і доукупив своєму амбасадорові подати все це до відома Державного Департаменту у Вашингтоні.

Суть цього послання така: «Шведський амбасадор довідався з вірогідних джерел, що у впливових цивільних колах Японії дискутують над проблемою миру з пораз більшим неспокоем. Там сподіваються скорого залягання німців, і не вірять, що Японія може далі продовжувати війну. Тому беруть до уваги konieczність миру, і то можливо найкоротшого, поки немає ще великого знищення в країні і містах. Щоб досягнути миру, Японія готова залишити територію, якій під час війни здобула від Англії, признаючи за цією державою всі її інтереси та інвестиції у Східній Азії. Вона звільнить також Манджу-куо та інші країни, зайняті під час війни. (Можна додати, що це були Філіппіни і французький Індокитай — Ляос, Камбоджа і В'єтнам — А. З.). Якщо Лондон поставиться прихильно до цієї пропозиції, то японці, за шведським посередництвом, зроблять офіційні, вступні кроки в справі миру. Хоч на перший погляд виглядає, що японці, звертаючись до Великої Британії, хочуть діяти за плечима ЗДА, на ділі вони хочуть, щоб ця пропозиція дійшла також до уряду ЗДА. Шведський міністер закордонних справ просить про велику дискрецію. Він здає собі справу з вимоги безумовної капітуляції, але просить дати йому прості відповіді на японські пропозиції. Він, врешті, підкреслює, що пропозиція вийшла від визначного японського державного мужа, що її належить серйозно розглянути, бо згідно з його інформаціями в політичних колах Токио панують стурбованість і неспокій, а війна в країні непопулярна».

В супровідному листі британський міністер закордонних справ заявляв: «Ми не приготувані давати взагалі будь-якої відповіді на японські пропозиції. Залишімо це шведському міністрові закордонних справ. Він може відповісти згідно зі своїми баченнями — що він взагалі не уважав за відповідне передавати японську пропозицію урядові Великої Британії». Проханням про скорішу відповідь закінчується цей супровідний лист.

На все це відповів коротко Корделл Голл, секретар Державного Департаменту, що він згідний з тим, щоб не давати японцям відповіді на їхню пропозицію. Вимога безумовної капітуляції мала далекосяглі і трагічні наслідки тому, що: — Західні держави не дістали нічого більше від Японії, як вона запропонувала їм у вересні 1944 р. — Америка була примушена без будь-якої розумної причини і потреби продовжувати війну, що коштувала їй величезне число життєвих і ранених.

Вона привела до залягання хребта японської держави, яка, зрешті, зі своїх підбій, залишилася б ще настільки сильною, щоб ставити опір московській експансії на Далекому Сході. — Якби мир з Японією підписався в 1944 р., Чинг Кай-шек напевно втримався б в об'єднаному Китаї. Обидві ці країни, тобто Японія і Китай, відбудували себе при допомозі Заходу, могли б стати гарантами ладу і спокою в Азії. Не було б тоді комуністичної влади в Китаї, корейської і в'єтнамської воєни та загрози третьої світової війни.

Тоді б не скинено атомових бомб на Гірошіму й Нагасакі зі сотнями тисяч людських жертв. А ця подія кидася як і тепер зловісний тінь на Захід, особливо на ЗДА. Ворожа пропаганда раз-у-раз підказує народам Азії, як безжалісно і негуманно ставиться людина білої раси до іншопольових народів.

Після публікації Державним Департаментом японської мирної пропозиції буде ще трудніше, а може навіть неможливо знайти переконливі аргументи, що така акція була необхідна. Це глибоко відчув покійний генерал МекАртур. Як управитель Японії після капітуляції 1945 р., він стався всіма доступними засобами на правити цей великий промах своїх зверхників.

Вимога безумовної капітуляції привела до того, що СРСР втягнувся у війну з Японією і став співвирішальним чинником на Тихоокеанському театрі військових дій.

Важко ніяких проявів організованого жіночого руху — він видавав, наприклад у Парижі від 1896 року в французькій мові «La revue de femmes russes» — органе du feminisme Franco-Russe», помістивши в ньому допис з України й від українки (інпр. Ольги Капніст із Полтавщини), як зразки «загадочної російськості» і таким способом створював прихильну для себе опінію в колах західноєвропейського жіноцтва. Інаугураційний виступ українського жіноцтва на арену громадського життя в ЗДА зміг не тільки цікавити, але й тривожити російський уряд. Його не можна було залишити без уваги. І русифікаторські кола зайняли вже першою відозвою Аніи Курилі. Це видно з допису А. Б. з Брукліну: «... з огляду на те, що декотрих батьки, мужі або брати є вже в якійсь організації, яка є протилежною духові українському, ті мужі й брати застановитися, чи можуть припустити до організації, чи ні, або їм не вистало на шкоду...» Це є в стриманій формі остерога проти прийняття членів москвофілів.

хому океані. Бувши тільки шість днів у стані війни з Японією, без жадного пострілу, без будь-якої допомоги західним альянтам, Совєтський Союз здобув великі політичні та господарські концесії. Якщо ж ідеться про Європу, то ця непередбачена доктрина привела до Ялтинського договору, до чим не оправданих поступок для СРСР, які посягнули фактично кордони московської імперії глибоко в Середню Європу, далеко поза межі, про які мріяли російські царі.

Ще перед публікацією японської пропозиції президент Айсенавер назвав вимогу безумовної капітуляції помилкою, а англійський воєнний історик, генерал-майор Фуллер дуже гостро і скритикував за те, що вона без потреби продовжила війну з численними жертвами та послабляла Японію і Німеччину. Обидві ці держави після програної війни скинули б нацистський та мілітаристичний режим і були б в стані стримати комуністичний імперіалізм в Європі та Азії.

Як мало було у президента Рузвельта реального уявлення про СРСР, про його імперіалістичні задуми, про характер Сталіна та загрозу від них для ЗДА і вільного світу — можуть свідчити слова цього президента, які записав його син Еліот, перебуваючи з батьком у Касабланці: «Справді це клязде добре для росіян — ця безумовна капітуляція. Дядько Джо зробив би так само».

Не знати, чи в Державному Департаменті здавали собі справу з того, що, публікуючи японську мирову пропозицію, вони вибивають з рук оборонців закордонної політики президента Рузвельта найважливіші і, мабуть, останній аргумент, що ніхто не хотів скорішого закінчення війни і не робив мирних пропозицій.

Дані про японську мирову пропозицію взяті з: Foreign Relations of United States, Diplomatic Papers 1944, Vol. V, Government Printing Office, Washington 1965, pp. 1183-1186.

СПІЛЧКА — РОЗГОЙДУВАННЯ — ГАРЯЧКА

Як будуть в Україні мешканці будинки, каже редактор «Робочої Газети» з числі з 9 вересня. Планують і будуть за принципом: «спілка» — розгойдування — гарячка» — пише він у своїй передовиці.

Це значить, починають дуже повільно, потім розгойдують, а далі — з поспіхом. Поспіх призводить до «штормівщини», а це — своєю чергою — до низької якості.

ПІШЛИ ХЕРСОНСЬКІ КАВУНИ

На Херсонщині позався збір кавунів. Цього року степовики відправляли у різні міста понад 100 тисяч тонн кавунів, — пише 31 серпня з Херсону кореспондент «Радянської України».

Зализничники Херсону вантажать кавуни і діли на Москву та Ленінград.

Нічим затопити...

У відомий народний пісню оповідається, як брат зустрів сестру, коли вона в полі щипала жито. Брат привітався до сестри, а вона промовчала, бо за дрібними слідами його не впізнала. На чужій роботі важко наробиться, а вдома — голодні й холодні малі діти: «нічим затопити, нічого й заварити»...

Нічим затопити... Паливо — це гостра проблема в підсовєтській Україні, дарма що українська земля — багата на вугілля та ліси. Надходить зима, а палива населення не має. Замість вугілля й дров. Центральний Комітет партії і Рада Міністрів УРСР видали широкую постанову, надруковану 20 серпня в «Радянській Україні». В цій постанові до слівно говориться, що «продаж палива населенню і видача його трудящим по колективних договорах на багатьох підприємствах, будовах в містах і селах республіки організовано незадовільно».

Щоб замилити людям очі, причину цього режимні керівники вбачають у тому, що «до цього часу в Київській, Волинській, Житомирській, Львівській, Сумській, Херсонській, Хмельницькій та Чернігівській областях не створено обласних паливних центрів, що утруднює своєчасне забезпечення населення паливом».

Односно з можливостей забезпечити побутові потреби паливом є газифікація. Але коли по містах газифікацію як-так переводиться, в колгоспах, себто по селах, її виконано лише «м. 32 відсотки. До того ж, виявляється, гостра потреба в газових печах. Їх просто немає.

А вугілля? Де ж донецьке вугілля, де торф, що їх добувають в Україні? Населенню їх не продають. Натомість своєю постановою Центральный Комітет партії доручає міністерству комунального господарства України «вивчити досвід спалювання недоброякісного вугілля і... видати масовим тиражем рекомендації, як його використовувати».

Виявляється це не так просто. Вугіллям, що йри спалюванні дає велику кількість газів та високе паливо, не можна палити в звичайних печах. Постає питання про пристосування, а практично про перероблення всіх цих палив на такого роду паливо, а це знову ж таки зв'язано з часом та додатковими витратами для людей.

Нічим затопити, ніяк і заварити...

І. Панасенко

НА ДІІ

Умови життя надарма — Уже й не в'ячу йому. Такого поїзда нема. Що візьме нас додому.

А час іде. За дніми дні. Вийдуть наперегони. Знають ночі в далині.

Ці поїзди — я їх завжди — Упізнаю по ступу — Вони завжди — ці поїзди — Виступують розлуку.

ОЛЕКСА ВЕРЕТЕНЧЕНКО
Дітироп, 1965

Ірена Кипи

НА СВІТАНКУ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО РУХУ В ЗДА

60-РІЧЧЯ З ДНЯ ПЕРШОГО ВІТЧА УКРАЇНОК У НЬО ПОРКУ

(7)

Якщо була яка інша агітація перед вітчизню, то хіба — ворожа. Ходили чутки, що нова жіноча організація загрожувала існуючим сестрицтвам, наприклад, ширився наклеп, що ця організація має намір відібрати від сестрицтв імені св. Ольги касу в сумі \$2000 і т. п. Коли до того додали брак громадського усвідомлення серед загальної жіноцтва, годі дивуватися, що це перше жіноче віче не обернулося в масову маніфестацію. Насправді більшість присутніх осіб на ньому становили глядачі й обсерватори, що прийшли з цікавості, а не з бажання взяти участь у творенні організації.

Пресове згадування з того віча («Свобода», 8 червня 1965 р.) подало чимало прихильних поглядів, з чого по-

сифікаційний наступ. Якби 10 до 15 років перед світовою війною шалала серед наших поселенців у Злучених Штатах заважала російська пропаганда, щедро посполювана тодішнім царським урядом. Зокрема ж російська православна церква в Америці звернула була свою увагу на наших імігрантів, намагаючись за всяку ціну їх опрацювати, а тим самим обмосковити...

Завдяки тим грошовим «посланням» завжди вдалося Росії знаходити одиниць, щоб при їхній допомозі русифікувати їх же власних нащадків. Тут досвідом тоїляти послугувалися й між емігрантами в ЗДА, чи в церкві чи в громадській організації. Дивним тільки могло б здаватися, що офіційний найвищий представник московської імперії особисто з'явився на такій імпрезі. Звичайно оперували законтурені поліційні агенти та шпioni в монарших рясках, з зайшли підпильні російські журналісти... і місцевий російський консул».

Чого шукали там ці особи? Провідники тодішнього національного життя свідчать про посилення ру-

ху, який ніяких проявів організованого жіночого руху — він видавав, наприклад у Парижі від 1896 року в французькій мові «La revue de femmes russes» — органе du feminisme Franco-Russe», помістивши в ньому допис з України й від українки (інпр. Ольги Капніст із Полтавщини), як зразки «загадочної російськості» і таким способом створював прихильну для себе опінію в колах західноєвропейського жіноцтва.

Інаугураційний виступ українського жіноцтва на арену громадського життя в ЗДА зміг не тільки цікавити, але й тривожити російський уряд. Його не можна було залишити без уваги. І русифікаторські кола зайняли вже першою відозвою Аніи Курилі. Це видно з допису А. Б. з Брукліну: «... з огляду на те, що декотрих батьки, мужі або брати є вже в якійсь організації, яка є протилежною духові українському, ті мужі й брати застановитися, чи можуть припустити до організації, чи ні, або їм не вистало на шкоду...» Це є в стриманій формі остерога проти прийняття членів москвофілів.

А привабливість російського консула й журналістки-москвички на вічі могла тільки підтвердити, що в країні жіночої рівноправності організується єдина вітка «великого всеросійського народоу»...

Не тяжко догадатися, що тих репрезент

Сиракузи, Н. М.

70-РІЧЧЯ СОТНИКА ІВАНА ПІГУЛЯКА

Іван Пігуляк народився 15 лютого 1895 р. в повітовому містечку Кіцмань на Буковині. Батько його і мати Анна Олійник були господарями. Народну школу і класичну гімназію закінчив у Кіцмані, а університетські студії — філософію в Чернівцях.

Рід Пігуляків був визначний на Буковині, за австрійської держави Єротеї Пігуляк був послом до віденського парламенту. З вибухом першої світової війни гурток кіцманських гімназистів, а між ними Іван Пігуляк, постановили вступити до Українських Січових Стрільців і вирушили до Стрия.

В Коломиї задержав студентів малярська полубажа жандармерія, відставлено до поборової комісії, а відтак до кадрів 24-го австрійського полку. І так І. Пігуляк поїхав до армії і перебував світову війну на різних фронтах. Розпад Австрії застав його на альпійському фронті при 94-й австрійській бригаді. Тут воїна подало після національності і відіслано домі. Вертаючись через Відень він зголосився в Українській Збірній Станиці, де його відіслано до Самбора, а опісля до Коломиї.

Там на припорушення отамана Миколи Топушняка, який приїхав з Києва, почав організувати Буковинський

Іван Пігуляк

куринь. Буковина вже була зайнята Румунами. Отаман Топушак вислав десятків буковинців, бунтів австрійських старшин для вербування добровольців і так І. Пігуляк розпочав свою працю на терені Кіцманщини. Щоб затерти сліди своєї праці перед румунською „сіграною“ поліцією записався на червоноцеський університет. Та скоро прийшлося втікати до куреня. Звербованим ним добровольцями створили куринь, який приділено до охорони границі Снятин-Сиракивці по Дністрі.

На тому відтинку був куринь до початку наступу галерчиків, а відтак з відступом на Сялу над Збручем включено до 3-гої Залізної Дивізії ген. Удовиченка. Буковинський Куринь приділе-

но до 9-го Стрілецького полку, як 3-й куринь полковника Павла Шахидра.

З Буковинським Куренем сотник Іван Пігуляк перебував в 3-ій Залізній Дивізії весь час на фронті аж до переходу УНР-Армії до Польщі. Тоді з от. Топушанком поїхав до ЧГ-Армії. В наступі проти поляків залишив бригаду і переправився коло Тирасполя до Басарабії, де його румуни заарештували і вислали до Крайови, до табору інтернованих. По кількох місяцях його звільнено і як старшину УНР-Армії вислано до Тарнова. В дорозі він утік, скривався в Кіцманчині і по усьоскопич записався на Червоноцеський університет. Включився в життя університетської молоді, був членом черн. акад. товариств: „Союз“, „Січ“ і „Чорноморець“. Був редактором студентського журналу „Промінь“, тижнев. „Життя“, „Зоря“ та „Українського Голосу“. По приїзду до університету на вічу прорумунізації українського шкільництва І. Пігуляк арештовано на три тижні, а українську пресу заборонено видавати.

Якийсь час пізніше скликано до Червоноцеської національності Буковини, щоб ухвалити збудувати палату для молодого князя, наслідника престолу. Українське Академічне Товариство вислало двох представників Буцуру і Тарка, які заклали протест проти побудови палати, бо не румунською, а українською є буковинська земля. У зв'язку з цим Іван Пігуляк виїхав до Канади. У Вінніпегу включився в загально-українське громадське життя, учителював в українській церковній школі, а опісля у Форт-Вільям працював в редакції „Українського Голосу“ та виступав з доповідями на різних зібраннях вишпезської громади.

Тут стрінувся з маестром українського танку Василем Авраменком, перейшов у нього інструкторський вишпез і почав з ним відвідувати українські громади. Опісля І. Пігуляк провадив курси народних танків в містах: Нью-Гейвен, Ансо-нія, Бріджпорт і Нью-Брітен.

Оженившись з Анною Севак в Сиракузах, замешкав там постійно і включився в життя української спракської громади. Довгі літа був членом Церковно-Раді, довголітній голова Українського Народного Дому (тепер почесний голова), організував Відділ УККА та кілька років був головою. Зі своїми соборницькими націоналістичними переконаннями був діяльним в ОДВУ. Вже десять років є вчителем народних танців суміської молоді і за всім є дуже вдячний. В американському житті бере активну участь в Республіканській

Зелена Буковина, ближча Батьківщина Ювілята, є для нього святою.

22-го травня заходом Управління Українського Народного Дому в приватності 300 осіб відбувся бенкет, щоб достойно віддати пошану Іванові Пігуляку за сповнювання його релігійних і національних обов'язків. Присутній був мейор міста В. Волш.

Дорогий Ювіляте! У 70-ліття Вашого життя нехай ласкавий Господь дозволить Вам ще довгі літа прожити з родиною в добрім здоров'ю та щасті. Українська громадська цінність та шансу працю своїх патріотів.

На многи літа, Ювіляте! І Пиндус

Замість повідомлення про вінгання

мобі донки

ДОРІ з паном ТАРАСОМ ГОРБАЧЕВСЬКИМ,

що відбулося 28. серпня 1965 року

переселило для НТШ в Сарсель

50 доларів

Д-р Богдана САЛАБАН

Бюфало, Н. Й.

Український Музичний Інститут

у Нью-Йорку

Піаніст ЛЮБОМИР

ГОРНИЦЬКИЙ

Абсолютний Державний Музичний Академії в Мюнхені

після багаторічного концертного і педагогічного

досвіду в Європі

ПРИЙМАЄ ВПИСИ

НА ВСІ КУРСИ ФОРТЕПІАНОВОЇ ГРИ,

ЯК УЧИТЕЛЬ УМІ

у Нью-Йорку і ФІЛАДЕЛФІ

Тел.: WA 4-4947 (N.Y.C.)

Власна Студія: 7 West 14th St., New York, N.Y.

Шкільна Рада УНКА

при співпраці

Університету Українознавства НТШ

— ПРОДОВЖУЮТЬ —

у ЗИМОВОМУ СЕМЕСТРІ АКАДЕМІЧНОГО

1965-66 РОКУ

ПЕДАГОГІЧНИЙ КУРС

ДЛЯ ПІДГОТОВИ

УЧИТЕЛІВ З УКРАЇНОЗНАВЧИХ

ПРЕДМЕТІВ

ЗАОЧНІ КУРСИ відкриваються у ЖОВТНІ

Інформації уділяє та приймає зголошення на курс:

SHKILNA RADA

P.O. Box 391, Cooper Station, New York, N.Y. 10003

Університет Українознавства повідомляє, що продовжує

виплати з цим же загальних предметів українознавства.

Клівленд, Огайо

шкільний з'їзд УЩЕРКВІ

Почуття глибокого задоволення залишилися нас шкільний з'їзд УЩЕРКВІ в ЗДА, що з благословення Блаженнішого Митрополита Іоанна був скликаний Тимчасовою Шкільною Радою і відбувся при участі Архископа Метислава 28 і 29 серпня. В з'їзді взяло участь 47 делегатів і 125 гостей — представників від українського православного духовенства, асистентів і батьків (Батьківських комітетів). Об'єднання Сестрицтв УЩ в ЗДА і парафіяльних урядів. Блаженний Іоанн, — Митрополит нашої Церкви, і Архископ Володимир з поважних причин не були на з'їзді, але надіслали учасникам з'їзду привітання і побажання, які прочитав голова Президії з'їзду, протопрес. Ф. Кульчицький.

З'їздом проводила Президія в складі: Архископ Метислав — почесний голова, протопрес. Ф. Кульчицький — діючий голова, прот. М. Куданович — 1-й заст. голови, прот. І. Норка — 2-й заст. голови, прот. В. Івашук — секретар.

Привітальне слово вголосив Архископ Метислав, голова Консисторії нашої Церкви. Слово було ко-

жій партії, а вже чотири роки є іменований посадинок міста до поборової військової комісії.

Надзвичайно заслугою є праця нашого Ювілята для Українського Народного Союзу. Була одна каденція радним, кількарічний делегат на конвенції, член різних конвенційних комісій та довголітній урядник 39 Відділу „Українська Січ“ в Сиракузах, і голова Окружного Комітету УНС. Його захоплює слово до новомешканців міста: „не забудьте вступити до нашої союзової родини“. Всі організатори і секретарі мусять признати і дякувати І. Пігуляку за поміч в організації праці.

Зелена Буковина, ближча Батьківщина Ювілята, є для нього святою.

22-го травня заходом Управління Українського Народного Дому в приватності 300 осіб відбувся бенкет, щоб достойно віддати пошану Іванові Пігуляку за сповнювання його релігійних і національних обов'язків. Присутній був мейор міста В. Волш.

Дорогий Ювіляте! У 70-ліття Вашого життя нехай ласкавий Господь дозволить Вам ще довгі літа прожити з родиною в добрім здоров'ю та щасті. Українська громадська цінність та шансу працю своїх патріотів.

На многи літа, Ювіляте! І Пиндус

Замість повідомлення про вінгання

мобі донки

ДОРІ з паном ТАРАСОМ ГОРБАЧЕВСЬКИМ,

що відбулося 28. серпня 1965 року

переселило для НТШ в Сарсель

50 доларів

Д-р Богдана САЛАБАН

Бюфало, Н. Й.

Український Музичний Інститут

у Нью-Йорку

Піаніст ЛЮБОМИР

ГОРНИЦЬКИЙ

Абсолютний Державний Музичний Академії в Мюнхені

після багаторічного концертного і педагогічного

досвіду в Європі

ПРИЙМАЄ ВПИСИ

НА ВСІ КУРСИ ФОРТЕПІАНОВОЇ ГРИ,

ЯК УЧИТЕЛЬ УМІ

у Нью-Йорку і ФІЛАДЕЛФІ

Тел.: WA 4-4947 (N.Y.C.)

Власна Студія: 7 West 14th St., New York, N.Y.

Шкільна Рада УНКА

при співпраці

Університету Українознавства НТШ

— ПРОДОВЖУЮТЬ —

у ЗИМОВОМУ СЕМЕСТРІ АКАДЕМІЧНОГО

1965-66 РОКУ

ПЕДАГОГІЧНИЙ КУРС

ДЛЯ ПІДГОТОВИ

УЧИТЕЛІВ З УКРАЇНОЗНАВЧИХ

ПРЕДМЕТІВ

ЗАОЧНІ КУРСИ відкриваються у ЖОВТНІ

Інформації уділяє та приймає зголошення на курс:

SHKILNA RADA

P.O. Box 391, Cooper Station, New York, N.Y. 10003

Університет Українознавства повідомляє, що продовжує

виплати з цим же загальних предметів українознавства.

Зоряна Навка — делегат на 2-ий

Світовий Конгрес Фармацевтів в Ірландії

Кожний раз, як подивитися на таблицю Школи Українознавства в Клівленді з 1959 року, яке знаходиться в Українському Музею, помітні великі зміни.

З учителів по 6 літ вже нікого немає. Одні вже відійшли на другу „учительську пенсію“, а інші з великим педагогом дир. Радзкевичем, якому у жовтні сльотного року буде 80 років життя, другі виїхали з Клівленду, а дехто, у старшому віці, поновило студію, щоб змінити працю на фа-

Наша українська молодь навапика, йде в гору. Одні вже покинули вищі студії і учителюють в середніх школах, інші відбувають військову службу, а дехто закінчує довші університетські студії.

Зовсім випадково прочитав в газеті „The Plain Dealer“ з 31-го серпня ч.р. у розділі „Our Town“ повідомлення про був. ученицю загаданої вище Школи Українознавства Зоряну, доньку видатних культурних діячів в Клівленді, Володимирів і Миколи Кавка та про її виїзд з Ірландії до Дабліна на Другий Конгрес International Pharmacy Students Federation, який тривав до 10-го вересня ч.р.

Зоряну Кавку вибрано репрезентаткою 5-го року студій Philadelphia College of Pharmacy and Science.

Зоряна знаємо 12 років як визначуючу ученицю в Клівленді, молоденьку пластунку Куреня св. киянтині Ольги, яка пізніше була куринь, та здобула вищий ступінь „Вірліції“ юнацького пластового вишколу. Зоряна знаходила час на лекції ритмічних хляскальних танців, вчилася грати на скрипці і виступати на різних прилюдних імпрезах. Непересічно гарна Зоряна незачала високотурнірністю в поведінці й скромною під кожним оглядом.

Культурне середовище її батьків позначилося в її добром вихованні. Як нам відомо від 1963 року Зоряна кожного року була уміщена на гонорарній таблиці деканату, як найкраща учениця Колежду.

За вишквою академічні студії її іменовано членом Rho Ch. Society. Ія організація складається лише з особли-

West Wholesale Drug Scholarship of Philadelphia, не ділячись на те, що вона є з іншого стейту.

Делегуючи Зоряну на Конгрес Фармацевтів, Сенат Колежду уважав її як доброго амбасадорного фармацевта в ЗДА.

Мі всі радімо успіхам Зоряни і віримо, що вона по закінченні студій здобуде ще докторат, стане визначною науковою силою, буде амбасадоркою України та працюватиме для української науки.

Л. Бачинський

Ділимося з Рідними, Приятелями і Знайомими сумно вісткою, яка напала з Рідних Земель, що 28-го серпня 1965 р. у Львові, упокоївся в Богі на 69-му році життя і 36-му році священства

бл. п.

о. ЮЛІАН ГОРНИЦЬКИЙ

довголітній катихет в м. Любачеві від 1939-45 рр. парох м. Олешів, останньо парох м. Кутикова, Зах. Україна. Похорон відбувся у Львові, 28-го серпня 1965 р. ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ЗАУПОКІННА СЛУЖБА БОЖА в ПАРАСТОСІМ відправляється в церкві св. ап. ПЕТРА і ПАВЛА в Обурі, Н. Й. в середу, 6-го ЖОВТНЯ 1965 р. о год. 8-й ранку. Про це повідомляють: о. ПЕТРО ОГІРКО, буний Учні і Парохівня Покинуто

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ

бл. п. Степана Петина

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

в неділю, 3-го жовтня 1965 року

о год. 12-й в полудне

в церкві св. о. НИКОЛАЯ

при 24-й і Паллер вул., Філадельфія, Па.

на яку запрошув Рідні і Приятелів

ДРУЖИНА І ДІТИ

ПОДЯКА

Дня 7-го липня 1965 р. відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДУШКО І ПРАДІДУШКО

бл. п. ДМИТРО РУДИЙ

Цією дорогою складомо найвищу подяку о. Л. Корчинському, п. динг. Кокоруді, і всім Членам Хору, що несли доминові, Дякую за шкільно Українському Золотому Хрестові і Українському Народному Союзу.

Щира подяка всім, що своєю численною участю в похороні віддали останню пошану Покійному. Дякуємо похоронному заведенню Братів Муляків за вірне переведення похорону.

Хай Вселення нагородить Всіх Вас за це всім добром.

Горем прийняті:

дружина — АННА

син — ПОСІФ РУДИЙ

Діти, Внуки і Правнуки

в Монреалі і околиці

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу

— влаштує —

в п'ятницю, суботу і неділю, 1, 2 і 3-го жовтня 1965 року

в приміщенні

„Українського Дому Молоді“

під числом 120 Rue Duluth Est, MONTREAL, Que.

СЕКРЕТАРСЬКО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КУРС

З ТАКОЮ ПРОГРАМОЮ:

Організаторський вишкіль:

1. Кваліфікації і обов'язки організатора УНСоюзу;
2. Як здобувати членів (Психологія забезпечення акції);
3. Організація членської кампанії (Техніка забезпечення акції);
4. Нап. „товар“: роль забезпечення в УНСоюзі та їх добір і сполука;
5. Національна роль УНСоюзу в минулому і сучасному.

Секретарський вишкіль:

1. Оформлення членів;
2. Обслуга членів;
3. Ведення книг і розрахунки Відділу;
4. Виплати членам;
5. Обов'язки секретаря у відношенні до членів.

ПАНЕЛІ: 1. Національний момент в організуванні членів;

2. Господарський момент в організуванні членів;

3. Громадська і товариська діяльність Відділу.

ДОПОВІДАЧІ-ЛЕКТОРИ:

Ярослав ПАДОХ — головний секретар УНС

Богдан ЗОРИЧ — асистент головного секретаря УНС

Богдан ЗОРИЧ — директор Канадської Канцелярії УНС

До участі в Курсі зобов'язані Предсідники, Секретарі, Касиря і Організатори Відділів-Організацій, а також і інші Відділові урядовці та члени, що бажають працювати активно для Українського Народного Союзу.

ПОЧАТОК КУРСУ в п'ятницю, 1-го ЖОВТНЯ о годні 7-й веч.

В суботу, 2-го жовтня 1965 р. о год. 7-й веч.

в тому самому приміщенні відбудуться

ОКРУЖНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

Відділів УНСоюзу

Зголошення участі в Курсі просимо слати до 20-го вересня ч.р. на адресу

Голови Окружного Комітету

Микола Граб, 4137 Oxford Ave., Montreal 28, Que.

або телефонічно на число: 288-4032; 486-3554

ОКРУЖНА УПРАВА

ТОВАРИСТВО ЗАПОРІЗЬКА СІЧ

371-ий Відділ Українського Народного Союзу

— влаштує —

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

з приводу 50-ліття Відділу

який відбудеться

Помер хорунжий УСС Матвій Чолій

31-го серпня після довгої недуги упокоївся в Бозі, за останніми найвизначнішими тайнами, б. п. Матвій Чолій, хорунжий УСС, учасник визвольних змагань.

М. Чолій народився 20 серпня 1891 р. в селі Довга Волинська, пов. Калущ, Західна Україна. Гімназійні студії закінчив в Станіславові, студіював в Торговельній школі у Львові. Під час війни вступив до УСС.

Під час Гетьманської Держави, бачили ми його в кадрі 12 Брандсбургського пішого полку, який стояв в місті Тульчині, на Поділлі. Там він по закінченню курсу, був призначений до виправлення української мови, приділяючи старшини. При Директорії він був в складі 2-го Черноморського козацького полку і був на північному кордоні України на Курщині. Був призначений команд. великої станції Ворожба. Автор цих рядків, перебувши на доповнення 2-го Черноморського полку, познайомився з ним. Ворожба була завалена кобасами, салом і білим хлібом. А на другому боці кордону, на станції Тютюно, продавали хліб з остою, а вареники конину.

Посада команданта, була відповідальна, бо все треба було находити большевицьких агентів. При вступі в м. Путивль, яке в старі часи було нашим пограниччям, наша команда, купивши цілий буфет, прислав горілки і прощала залізничників і випадкових пограничників. Промову виголосив хор. М. Чолій. На закінчення подав задово, що це повернемо. Разом з хор. М. Чолієм пройшли ми пішки - то потягалися до ст. Бендери на Дністрі. Найтяжче було переходити це замерзле Дніпрі. А ми йшли з собою коні і повозки. А перед Києвом в районі м. Гоголево, Бровари, с. Княже, Дударково прихилилися зберкувати ворога. Тут з нами разом були СС-ці з Осадного Корпусу. Тому ми спізналися на Ланцюговий мист. Вечорами, сидючи по об'єднаних хатах, хорунжий Чолій читав нам виклади з української історії, співав

і виправляв нашу мову. Потім я на довший час втратив його з очей. Будучи в Німеччині в Комітеті, встановлюючи посвідки, побачив я і його фото, було з Каліша.

В Америці він відшукав мене і я дізнався, що будучи в Каліші, він студіював, кореспондентським способом, в УТГГ; ця висока школа була продовженням Української Госп. Академії в Подібрадах. Він її закінчив і вже готувався писати дисертацію на магістра. Але тяжка праця і хвороба цього перешкодили.

В Америці покійний був карним членом Гетьманського Руху. Покійний опиротів дружину, доньку, зятя і внучку.

Оглядаючи його життєвий шлях, а особливо його побут на Курщині, в Бендерах і Каліші - мимоволі виникала в нас думка, що примушувало його, родженого в Калущині, кидатися в такі далекі сторони? Без надуми можна сказати: гаряча любов, до своєї загарабаної москалем нещасливої України! Він не лише боровся за волю України сам, але ще піддавав охоти і другим!

Дорогий Побратиме! Спи, про волю і долю України сина! Нехай земля твоєї нової Батьківщини - буде тобі пером!

Іван Калитович

Над свіжою могилою професора Павла Зайцева

Ми, студенти Варшавського Університету, увійшовши в широкі його коридори, бігали по них і вичитували на дверях вивіски, щоб дізнатися, в якій аудиторії буде викладати проф. Павло Зайцев один із найкращих знавців життя і творчості Тараса Шевченка, або в якій аудиторії буде викладати наш славний історик Мирон Кордуба.

Бувало й 30 нас назбирилося і вичитували прихому професора. Ось він і входить, на чолі якимсь задумом, але й грайлива усмішка в поглядних очах.

Глянувши так якимсь скося на студентів і немов на липких читачів, легко ставив питання: самі свої?

— Так! — падала відповідь, як ми були самі українці, бо часто приходив сліпий поляк, який на своєму приладі докладно записував виклад про Т. Шевченка, що його подавав проф. Павло Зайцев.

Лекції покійного професора були надзвичайно цікаві, а до цього він їх подавав в такій легкій і приступній формі, що була насолода слухати. Наша увага була завжди напружена. Бо й не могло бути інакше, коли й малісінького записника професор вичитував такі для нас ревелюційні речі, що їх ніде не можна було досі вчитати і ніхто й не вчитася їх ніколи з цього записника вилітали такі докладні деталі з життя Т. Шевченка.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

ВАЖКИЙ ТРИДЦЯТЬ ТРЕТІЙ РІК

У нарисі А. Чижика „Лише крапка на мапі“, надрукованому в „Робочій Газеті“ з 8 вересня, є таке місце: „Федір вийшов із куреня. Потягнувшись, глянув на піщані горби, важко зідхнув. Ох, будова, будова! Кажуть, тут буде хемічна фабрика. Коли ж її збудують? Скільки сил треба, щоб знести лише ці горби? Присяга, похилив голову. І не чужа, коли підійшов Тиміш Кожемяка. Заспаний, трі кулаками злиплий він...

— Що, Федоре, задумався?

— Та так...

— Не думавши взяти ноги в плечі?

— Сушив голову. А щоб вирішити — ні.

Тиміш присів поруч.

— Ну, й життя! може племню на все, га?

Від сусіднього куреня донеслися:

— Хлопці! воду везуть, ходять ухвастися.

Набралі води в кували. Федір вийшов із куреня торбу, розв'язав, дістав сухарі...

Важкий тридцять третій рік... Будівельники Півноньського (Луганинського) жили голодні. Увечері їли з'ярену на багатті юшку, вранці і під час обіду — що прийде...

Посмертні згадки

ДМИТРО КОСТИНКО, член Т-ва Верхнянська — 184 ВІД. УНСОЗУ і Т-ва Буковина, номер 17 квітня 1965 р. у Нью-Йорку. Народився 15-го травня 1882 р. у с. Онуф. пов. Заставна на Буковині. Приїхав до Америки у 1913 р. і осів у Нью-Йорку. Де планувалося одружитися. 24 листопада 1928 р. вступив до УНСОЗУ і був членом Т-ва Верхнянська — 184 ВІД. та Т-ва Буковина. У Верхнянському був доволі активним членом і головою Комітету. Полюбились у смутку дружини Ануф та сина Івана Теодора з нещасливої винушки, а рівнож приятелів і знайомих з двома Товариства. Похорон відбувся в середу 21 квітня 1965 р. з пох. заведення П. Яремського у кат. церкві св. Юрія у Нью-Йорку, а описав на кладовищі Калварія на Лонг-Айленді. Вічна Ному Пам'ять!

В. Ластовський, скар.

ІВАН ШВЕДІ, член 5-го ВІД. УНСОЗУ в Асторі, Л. Ай. Н. Й., номер 4 вересня 1965 р. на 72-му році життя. Покійний народився в місті Перемишлі, повіт Перемишльський, Галичина 1893 року. До УНСОЗУ вступив у 1943 р. Покійний залишив у смутку дружини Сус, 2 синів і внучку. Похорон відбувся з церкви Чесного Христа, на центральній вулиці в Асторі, в центрі родини і членів ВІД-у.

Вічна Ному Пам'ять!

І. Сидор, скар.

ПОСІОК ВЕСЕЛОБСЬКИЙ, член Т-ва Запорозька Січ — 388 ВІД. УНС в Честер, Па. номер 18 квітня 1965 р. по довгий і тяжкий недуг. Покійний походив з с. Лука, пов. Самбір, Зах. Україна. До Америки приїхав молодим юнаком 1913 р. Дружини Покійного померла 1953 р. Покійний полишив 2 заможні доньки і сина і 12 внучків і брата в Бразилії. Похорон відбувся 21 квітня 1965 р. з пох. заведення до Укр. Правосл. Церкви Пресвітера Діни Марії при участі родини і членів УНС. Тільки останки спочивають на центральній Лавн Craft.

Вічна Ному Пам'ять!

Стефанія Волошин, скар.

ЗЕНОН КРАВЧУК, член В-ва св. Володимира — 130 ВІД. УНС в Нью-Йорку, номер 23 квітня 1965 р. на 35 р. життя. Народився 11 листопада 1929 р. в місті Матлашів, пов. Тернопіль, Україна. Полюбились у смутку дружини 3 малі доньки, брата Микола, матір Юлію, батька Михайла і сестричку Миколу і його дружини. Похорон відбувся 26 квітня з пох. заведення в Гемпстеді, Л. І. до кат. церкви в відкат на центральній вулиці, членів ВІД-у, приятелів і знайомих.

Вічна Ному Пам'ять!

Управ.

МИХАЙЛО МАНДРОНА, довголітній член 59 ВІД. УНС в Бриджпорт, Конн., номер 3 квітня 1965 р. Покійний народився 25 вересня 1892 р. в с. Залісся, пов. Рогатин, Зах. Україна. Покійний до Т-ва і УНС вступив 12 лютого 1922 р. Полюбились у смутку брата Стефана, дві сестри Катерину і Марію і швагря Василя Велитка. Похорон відбувся 6 квітня 1965 р. з пох. заведення до Укр. Кат. Церкви Покрови Пречистої Діви Марії в Бриджпорт, Конн., а відкат на центральній вулиці в Стратфорд, Конн. при участі родини, членів Т-ва та приятелів.

Вічна Ному Пам'ять!

Мих. Галькевич, скар.

ПОСІОК КОРОЛІНСЬКИЙ, член В-ва св. І. Христителя 292 ВІД. УНС в Дітроїті, Мич., номер 6 вересня 1965 р. Покійний народився 15 грудня 1891 р. в с. Острів, пов. Тернопіль, Україна. До ЗДА приїхав 1903 р. до м. Балтимор. Полюбились у смутку дружини Анастасії, 2 братів Теодора і Стефана, 3 сестри Стефанію, Марію і Ануф, 2 сини Антон і Марко, 5 доньок Мері, Емма, Гіда, Саллі і Вілла, 15 внучків і 14 правнучків. Похорон відбувся 9 вересня 1965 р. з пох. заведення до церкви св. Покрови, при участі рідні, членів В-ва та приятелів. Тільки останки Покійного спочивають на центральній Woodmeade, Дітроїт, Мич.

Вічна Ному Пам'ять!

П. Федик, скар.

НИКОЛА ГИЩУК, довголітній член Т-ва Ім. І. Франка — 146 ВІД. УНС в Дітроїті, Мич., номер 25 квітня 1965 р. на 73-му р. життя. Покійний народився 1891 р. в с. Хмельницкого, пов. Коломия, Зах. Україна. До Америки приїхав у 1912 р. до УНСОЗУ вступив у 1918. Був добрим і щирим, не відмовив ніколи на добру ціль жертви. Полюбились у смутку дружини Параскевію і двох дочок: сина і 6 внучків. Похорон відбувся 28 квітня 1965 р. з похоронного заведення до церкви Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії, відкат на кладовищі Мт. Олів'єт при численній участі рідні, приятелів і Союзного членства.

Вічна Ному Пам'ять!

Ст. Хомак, скар.

MALE & FEMALE

LAB TECHNICIANS

Female or Male
Routine positions in:
BIOCHEMISTRY
BACTERIOLOGY
Experience necessary — degree preferred. Generous fringe benefits program. Excellent starting salary commensurate with experience and background.
Call EV 7-3010. Ext. 273. N.Y.

JOBS

JOBS

JOBS

APPLY IMMEDIATELY

PERSONNEL

DEPARTMENT

THE

AMERICAN

THREAD

COMPANY

322 MAIN STREET

WILLMANTON, CONN.

An Equal Opportunity

Employer

ОПЕРАТОРИ, -КИ

до ліпших суконок.

Постійна праця.

Присміли умови праці.

Тел.: 937-1650

ОПЕРАТОРИ, -КИ

КРАВИЦІ

Досвідчені жінки і чоловіки.

Праця при чоловічих добрих

платах і штанах. Добра платня,

постійна праця.

HILTON MFG. CO.

35 East Elizabeth Ave.

Linden, New Jersey

ПРАЦЯ

HELP WANTED FEMALE

NURSES

Registered nurses and licensed

practical nurses needed

for 3 P.M. to 11 P.M. and 11

P.M. to 7 A.M. shifts. Ex-

cellent personnel policies and

shift differential. Call Mrs.

Anderson, Director of Nurses

487-6444, N. J.

Шукається САМІТНЬОЇ

ЖІНКИ-ГОСПОДИНІ

Українка — до опіки над дітьми

(мати померла) та прова-

дження дому відвіду. Платня

після умови. Зголошення сла-

ти до:

Mykola BARCZYNSKY

General Delivery

Chelan, Washington

Загрозичення часопишу про-

по передруку.

ОПЕРАТОРИ

Досвід при суконок, кра-

щоного сорту, цілість одягу.

Постійна праця, добрі умо-

вини праці. Тел. цілий

тиждень.

Long Island City Area

212 937-1650-1

SINGER ОПЕРАТОРИ

Постійна праця, виплати

„ліпери“, кишень і значай-

не шиття. Голоситесь

серед п'ятниці.

DORAN

36 West 37th Street

New York City, 6th Floor

ГОСПОДИНЯ, КУХАРКА

\$75.00. Знання англ. мови. Пов-

ний досвід. Мусить мати ос-

танні рекомендації, власна

кімната, ланцюжка, ТВ. Дім

ранца, мала родина.

Great Neck — (516) HU 7-9211

ОПЕРАТОРИ

Досвід при Inseams Fabric

Gloves, Closers & Keilers. Доб-

ра платня, постійна, присмі-

ли умови праці.

MODEL GLOVE

104 East 126th Street

New York City, LE 4-4279

ОПЕРАТОРИ

Досвід при Tipping Machine or

Button Sewing Machine. Пра-

ця при парасолах. Постійна

праця, добра платня.

RAIN PRODUCTS INC.

29 W. 36th St., New York City

Добре читати для дітей

і молоді

Сойна-Штукарка

РОМАНА ЗАВАДОВИЧА

Ціна: \$1.00

Замовляти:

СВОБОДА

31-83 Grand St. (Box 346)

Jersey City, N. J. 07303

ПРАЦЯ

HELP WANTED MALE

ОПЕРАТОР

POWER BRAKE

Досвід. Читання і писання

планшетах скріпіння і робота

своєх set-ups. Добра платня,

постійна, присміли умови

праці. Телес. цілий тиждень.

MA 5-4006

Top Salaries

All Classifications

Precision Sheetmetal Men

Milling Machine Set-Up Men

Brake, Set-Up Men

Fabrication Men

Must have precision job shop

exp. and speak English.

ALL BENEFITS

Metal Craft Inc.

Roosevelt Field

Garden City, L. I.

Call Mr. Robert W. Smith

TW 5-5253 or 516 PI 1-5200

An Equal Opportunity

Employer

IMMEDIATE OPENINGS

TOOL MAKERS

Must be 1st class

Apply at once

LESNOR MAEHR MFG.

118 Cherry La.

Floral Park, L.I., N.Y.

(Located 3 blks from N.Y.C.

bus line).

MACHINIST

MAINTENANCE

MECHANICS

WELDERS

We need several men in

these categories: Day and

Night Shifts; Overtime, per-

manent career jobs; Union

wage scales and all

benefits.

Stainless Steel Tube MFG.

Call 9 to 4 for interview

778-3000, Newark, N.J.

SAND

MOULDERS

BENCH MACHINE & FLOOR

TOP RATES

FRINGE BENEFITS

5-DAY WEEK

763-3581

Toronto, Ontario

AUTOMATIC SCREW

MACHINE OPERATORS

Experienced only on Swiss—

Greenlee & Davenport. Days &

nights. Permanent. Liberal

benefits.

BUCHMANN SPARKWHEEL

CORP.

4-20 47 Avenue

Long Island City, N. Y.

Call (212) RA 9-2980

TRAINERS

Sausage Factory

Experience helpful but un-

necessary. Must be hard

worker. Good salary plus

advancement.

Call ST 2-1908

Between 2 PM-5 PM

for appointment

AUTOMATIC SCREW

MACHINE MAN